POSTANOWIENIE TRYBUNAŁU (piąta izba)

z dnia 24 marca 2011 r. *

W sprawie C-344/09

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Mora kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden (Szwecja) postanowieniem z dnia 2 czerwca 2009 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 21 sierpnia 2009 r., w ramach rozpatrywania skargi złożonej przez

Dana Bengtssona,

TRYBUNAŁ (piąta izba),

w składzie: E. Levits, pełniący obowiązki prezesa piątej izby, M. Safjan (sprawozdawca) i M. Berger, sędziowie,

rzecznik generalny: J. Mazák,
sekretarz: A. Calot Escobar,

* Język postępowania: szwedzki.

po wysłuchaniu rzecznika generalnego,

wydaje następujące

Postanowienie

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni zalecenia Rady 1999/519/WE z dnia 12 lipca 1999 r. w sprawie ograniczenia narażenia ludności na pola elektromagnetyczne (od 0 Hz do 300 GHz) (Dz.U. L 199, s. 59) w związku z art. 174 ust. 2 WE.

2 Z powyższym wnioskiem wystąpiła Mora kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden (komisja ds. środowiska i zdrowia gminy Mora), do której wcześniej Dan Bengtsson zwrócił się z żądaniem ograniczenia poziomu promieniowania niejonizującego emitowanego przez stacje bazowe sieci telefonii ruchomej rozmieszczone w pobliżu jego miejsca zamieszkania.

Postępowanie przed sądem krajowym i pytanie prejudycjalne

3 Z postanowienia odsyłającego oraz z przedłożonych Trybunałowi uwag wynika, że zamieszkały w gminie Mora D. Bengtsson złożył w 2006 r. do Mora kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden skargę, twierdząc, że cierpi na poważne dolegliwości

spowodowane narażeniem na promieniowanie niejonizujące emitowane przez stacje bazowe telekomunikacji i bezprzewodowej transmisji danych rozmieszczone w pobliżu jego miejsca zamieszkania. Domagał się zastosowania zasady ostrożności i nakazania podjęcia działań mających na celu zmniejszenie narażenia jego miejsca zamieszkania na wspomniane promieniowanie.

4 Mora kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden jest gminną komisją, która odpowiada w gminie za nadzór w zakresie ochrony środowiska i zdrowia, a do jej zadań należy podejmowanie niezbędnych środków naprawczych. W związku z tym ma ona w szczególności obowiązek nadzorowania stacji bazowych telekomunikacji i bezprzewodowej transmisji danych.

5 Rozdział 26 § 9 miljöbalken (1998:808) (ustawy nr 808 z 1998 r. Kodeks ochrony środowiska) przyznaje komisjom gminnym, takim jak Mora kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden, uprawnienia do wydawania operatorom nakazów i zakazów. Na mocy rozdz. 26 § 14 omawianej ustawy w drodze takich decyzji mogą jednocześnie zostać nałożone kary pieniężne.

6 Zgodnie z rozdz. 19 § 1 przytoczonej ustawy na decyzje wspomnianych komisji gminnych można złożyć zażalenie do Länsstyrelse (zarządu hrabstwa), a decyzje tego ostatniego organu można z kolei zaskarżyć do Miljödomstolen (sądu ds. środowiska).

7 Mora kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden wezwała operatorów sieci telefonii ruchomej, których stacje bazowe rozmieszczone są w pobliżu miejsca zamieszkania D. Bengtssona, do przedstawienia uwag w przedmiocie jego skargi. W tym względzie wszyscy ci operatorzy oświadczyli, że przestrzegają obowiązujących przepisów, gdyż narażenie na promieniowanie pozostaje na poziomie niższym niż poziomy

odniesienia określone w zaleceniu 1999/519. W związku z tym nie zmniejszyli dobrowolnie promieniowania niejonizującego do poziomu, który skarżący uznawałby za możliwy do przyjęcia.

8 W odpowiedzi na opisane uwagi operatorów sieci telefonii ruchomej D. Bengtsson zwrócił uwagę na fakt, że wspomniane poziomy odniesienia wskazują wyłącznie na to, przy jakim narażeniu na promieniowanie efekt ocieplenia jest potwierdzony naukowo, oraz że wobec powyższego są one bez znaczenia dla oceny innych oddziaływań na zdrowie w świetle zasady ostrożności.

9 Jako organ właściwy w sprawach nadzoru stacji bazowych telekomunikacji i bezprzewodowej transmisji danych Mora kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden winna zdecydować o nadaniu dalszego biegu sprawie skargi D. Bengtssona.

10 W tych okolicznościach Mora kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden postanowiła zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„[…] czy [w świetle art. 174 ust. 2 WE] poziomy odniesienia wartości pól elektromagnetycznych przewidziane w zaleceniu [1999/519/WE] należy traktować jako wytyczne dla wdrożenia zasady ostrożności, czy też wspomniana zasada stanowi uzupełnienie zalecenia [1999/519/WE][?]".

W przedmiocie właściwości Trybunału

11 Zgodnie z przepisami art. 92 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem, mającymi zastosowanie do odesłań prejudycjalnych na podstawie art. 103 § 1 regulaminu postępowania, jeżeli Trybunał jest oczywiście niewłaściwy do rozpoznania skargi lub jeżeli skarga jest oczywiście niedopuszczalna, Trybunał, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, może, bez dalszych czynności procesowych, podjąć decyzję, wydając postanowienie z uzasadnieniem.

12 W odpowiedzi na zapytanie, w którym zwrócono się do Mora kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden o złożenie wyjaśnień zgodnie z art. 104 § 5 regulaminu postępowania, wspomniany organ podniósł, że w ramach czynności nadzorczych jest on organem administracji sprawującym funkcje sądownicze. W tym względzie w swoim przekonaniu spełnia on wszelkie ustalone w orzecznictwie kryteria wymagane do uznania go za „sąd jednego z państw członkowskich" w rozumieniu art. 234 WE. Ponadto toczy się przed nim spór i jest on odpowiedzialny za wydanie rozstrzygnięcia w ramach postępowania, którego celem jest wydanie orzeczenia o charakterze sądowym.

13 TeliaSonera Mobile Networks AB stoi na stanowisku, że Mora kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden nie jest sądem w rozumieniu art. 234 WE z tego względu, iż pełnionej przez nią roli nadzorczej nie można uznać za sprawowanie funkcji sądowniczej.

14 Tele2 Sverige AB uważa, że czynności decyzyjne Mora kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden mieszczą się w zakresie funkcji wykonawczych i nie są porównywalne ze sprawowaniem władzy sądowniczej. Ponadto między stronami wskazanymi w taki sposób, w jaki uczynił to organ odsyłający, nie istnieje spór.

15 Rząd czeski podnosi, że Mora kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden nie jest w Szwecji organem władzy sądowniczej. Z uwagi na fakt, że jej decyzje podlegają zaskarżeniu do Länsstyrelse oraz że w wypadku organu parasądowego należy ściślej stosować się do określonych w orzecznictwie kryteriów, w szczególności jeśli chodzi o wymóg niezawisłości, w przekonaniu wspomnianego rządu nie jest to sąd w rozumieniu art. 234 WE.

16 Rząd francuski podnosi wątpliwość co do tego, czy Mora kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden może zostać uznana za sąd w rozumieniu art. 234 WE.

17 Komisja Wspólnot Europejskich podnosi, że jako organ nadzorczy Mora kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden może wydawać operatorom sieci telefonii ruchomej nakazy, co stanowi przejaw działalności administracyjnej. W związku z tym nie może przed nią zawisnąć spór i nie może być powołana sdo ona wydawać rozstrzygnięcia w ramach postępowania mającego na celu wydanie orzeczenia o charakterze sądowym. Ponadto skoro zgromadzenie radnych gminy może odwołać wszystkich członków omawianej komisji, jeżeli polityczna większość składu komisji przestanie odpowiadać politycznej większości składu zgromadzenia radnych lub w razie zmiany w organizacji wspomnianej komisji, zgodnie z przepisami rozdz. 4 § 10a kommunallagen (1991:900) (ustawy o gminach nr 900 z 1991 r.), wymóg dotyczący niezawisłości organu odsyłającego nie jest zdaniem Komisji spełniony.

18 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem z art. 234 WE wynika, że sądy krajowe są uprawnione do skierowania sprawy do Trybunału wyłącznie wtedy, gdy zawiśnie przed nimi spór i muszą wydać rozstrzygnięcie w ramach postępowania mającego na celu wydanie orzeczenia o charakterze sądowym (zob. w szczególności postanowienie z dnia 18 czerwca 1980 r. w sprawie 138/80 Borker, Rec. s. 1975, pkt 4; wyroki: z dnia 31 maja 2005 r. w sprawie C-53/03 Syfait i in., Zb.Orz. s. I-4609, pkt 29; a także z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie C-14/08 Roda Golf & Beach Resort, Zb.Orz. s. I-5439, pkt 34).

19 Tym samym jeżeli organ odsyłający działa jako organ administracji i nie jest jednocześnie powołany do rozstrzygnięcia sporu w rozumieniu orzecznictwa Trybunału, to nie może być uznany za organ pełniący funkcję sądowniczą (zob. w szczególności wyroki: z dnia 19 października 1995 r. w sprawie C-111/94 Job Centre, Rec. s. I-3361, pkt 11; z dnia 15 stycznia 2002 r. w sprawie C-182/00 Lutz e.a., Rec. s. I-547, pkt 14; a także ww. wyrok w sprawie Roda Golf & Beach Resort, pkt 35).

20 W tym wypadku należy stwierdzić, że w kontekście skargi, którą złożył D. Bengtsson, Mora kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden pełni funkcje natury administracyjnej.

21 W pierwszej bowiem kolejności, zostało jasno stwierdzone, że omawiana komisja gminna odpowiada w gminie za nadzór w zakresie ochrony środowiska i zdrowia, a do jej zadań należy podejmowanie niezbędnych środków naprawczych.

22 W drugiej kolejności, z postanowienia odsyłającego i z przedłożonych Trybunałowi uwag nie wynika w żaden sposób, aby sytuacja, w jakiej znajdował się D. Bengtsson zanim Mora kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden zwróciła się do Trybunału, stanowiła podstawę wydania decyzji, od której wniesiono do wspomnianej komisji środek odwoławczy. Komisja ta jest zatem pierwszym organem rozpatrującym wniosek o doprowadzenie do obniżenia promieniowania niejonizującego emitowanego przez stacje bazowe rozmieszczone w pobliżu miejsca zamieszkania D. Bengtssona (zob. analogicznie w szczególności postanowienia: z dnia 10 lipca 2001 r. w sprawie C-86/00 HSB-Wohnbau, Rec. s. I-5353, pkt 15; z dnia 22 stycznia 2002 r. w sprawie C-447/00 Holto, Rec. s. I-735, pkt 21; z dnia 12 stycznia 2010 r. w sprawie C-497/08 Amiraike Berlin, Zb.Orz. s. I-101, pkt 20).

23 W związku z powyższym, na tle okoliczności będących podstawą wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w niniejszej sprawie, funkcją Mora kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden nie jest sprawowanie kontroli zgodności decyzji z prawem. Jej rola polega na zajęciu stanowiska, po raz pierwszy, w przedmiocie skargi podmiotu podlegającego jej władzy administracyjnej. W tych okolicznościach nie

jest ona odpowiedzialna za rozstrzygnięcie sporu w rozumieniu orzecznictwa Trybunału (zob. podobnie wyrok z dnia 12 listopada 1998 r. w sprawie C-134/97 Victoria Film, Zb.Orz. s. I-7023, pkt 16, 18).

24 Słuszności tego stwierdzenia nie podważa fakt, że zainteresowane osoby fizyczne lub prawne mogą przedstawić Mora kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden uwagi, gdyż istnienie takiej możliwości nie ma wpływu na charakter wykonywanych czynności (zob. podobnie wyrok z dnia 14 czerwca 2001 r. w sprawie C-178/99 Salzmann, Rec. s. I-4421, pkt 18).

25 Z powyższego wynika, że Mora kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden, rozpatrując skargę, którą złożył do niej D. Bengtsson, działa jako organ administracyjny i nie jest jednocześnie powołana do rozstrzygnięcia sporu w rozumieniu orzecznictwa Trybunału, a zatem wykonuje czynności w ramach sprawowania funkcji niemających charakteru sądowego.

26 W związku z powyższym należy zastosować art. 92 § 1 oraz art. 103 § 1 regulaminu postępowania i stwierdzić, że Trybunał jest oczywiście niewłaściwy do rozpatrzenia pytania przedstawionego przez Mora kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden.

W przedmiocie kosztów

27 Dla D. Bengtssona niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed Mora kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden;

do niej zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez D. Bengtssona, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (piąta izba) postanawia, co następuje:

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest oczywiście niewłaściwy do udzielenia odpowiedzi na pytanie przedstawione przez Mora kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden (Szwecja) postanowieniem z dnia 2 czerwca 2009 r.

Podpisy